

Hledání příběhu: narativní obrat v právu

Martin Škop

HABILITAČNÍ PRÁCE

BRNO

PRÁVNICKÁ FAKULTA MASARYKOVY UNIVERZITY

2012

1. ÚVOD	6
2. PRÁVO JAKO JAZYKOVÁ INSTITUCE	12
2.1. LITERÁRNÍ KRITIKA PRÁVA	12
2.2. PRÁVO A LITERATURA JAKO FORMÁLNÍ INSTITUCE	14
2.3. PRÁVNÍ IMAGINACE	17
2.3.1. REPREZENTACE, SYMBOLIKA, IDEOLOGIE	18
2.3.2. PRÁVNÍ IMAGINACE	21
2.3.3. IMAGINACE JAKOU SOUČÁST VĚDECKÉHO POZNÁNÍ	23
2.3.4. IMAGINACE JAKO SOUČÁST PRÁVNÍ METODOLOGIE	25
2.4. LITERÁRNÍ JAZYK PRÁVA	27
2.5. V PRÁVNÍM DISKURSU JDE POUZE O SLOVA	30
2.6. PRÁVO A METAFORA	35
2.7. KRITIKA POUŽITÍ LITERATURY A DALŠÍCH UMĚLECKÝCH FOREM PŘI ANALÝZE PRÁVA	37
2.7.1. MOCENSKÝ ASPEKT INTERPRETACE	43
3. LITERÁRNÍ INTERPRETACE PRÁVNÍHO TEXTU	47
3.1. INTERPRETACE PRÁVA JAKO LITERATURY	47
3.1.1. ŘETĚZOVÉ PSANÍ NORMATIVNÍHO TEXTU	50
3.2. KDO TVOŘÍ PRÁVNÍ TEXT?	52
3.3. PRÁVO JAKO LITERATURA – OTÁZKA INTERPRETACE PRÁVA	54
3.4. OBJEKTIVITA INTERPRETACE	60
3.5. OBTÍŽE PŘI INTERPRETACI PRÁVA JAKO LITERATURY	64
3.6. POPIS JAKO KONSTRUKCE SKUTEČNOSTI	68
4. RELEVANTNÍ METODY LITERÁRNÍ INTERPRETACE PRÁVNÍHO TEXTU	73
4.1. NARACE, JAKO METODA APLIKACE A INTERPRETACE PRÁVA	73
4.1.1. METODA VYPRÁVĚNÍ V PRÁVNÍ VĚDĚ	76
4.1.2. MOŽNÁ MANIPULACE VYPRÁVĚNÍM	81
4.1.3. ZDÁNLIVĚ OBJEKTIVNÍ DŮKAZY	82
4.1.4. OBLASTI VZÁJEMNÉHO PROPOJENÍ PRÁVA A NARACE	86
4.1.5. STRUKTURA PRÁVNÍHO VYPRÁVĚNÍ	92
4.1.6. KONEC VELKÝCH VYPRÁVĚNÍ	97
4.2. DEKONSTRUKCE, NADINTERPRETACE A PŘIMĚŘENÁ INTERPRETACE	101
4.2.1. INTERPRETACE DEKONSTRUKCÍ	101
4.2.2. VYLOUČENÍ NADINTERPRETACE	108
4.2.3. PŘIMĚŘENÁ INTERPRETACE	111
5. PRÁVO, HUDBA, DRAMA, FILM A JAZYK	114
5.1. INTERPRETACE MEZI OČEKÁVÁNÍM PUBLIKA A ZÁMĚRY AUTORA	114
5.2. PRÁVO VE FILMOVÉM VYPRÁVĚNÍ	120
5.3. NĚKTERÉ ASPEKTY JAZYKOVÉ INTERPRETACE PRÁVA	124

6. ZÁVĚR **133**

JMENNÝ REJSTRÍK **135**

BIBLIOGRAFIE **139**

Tato publikace vychází z mých předchozích prací na podobná témata. Základem je kniha *Právo a vášeň: Jazyk, příběh, interpretace* (Brno : Masarykova univerzita, 2011). Kapitola Kritika použití literatury a dalších uměleckých forem při analýze práva vychází z příspěvku *Can Art be a New Space for Radical Legal Thinking?* předneseném na Critical Legal Conference v roce 2011 v Aberystwythu. Kapitola Interpretace mezi očekáváním publika a záměry autora vychází z článku *Právo jako hudba* (Časopis pro právní vědu a praxi, 2011, roč. 19, č. 1, s. 34-40). Kapitola Některé aspekty jazykové interpretace práva má základ v příspěvku *Jazyková metoda interpretace práva – důvod k nejistotě?* předneseném v roce 2011 na konferenci „Metodologie interpretace práva jako záruka právní jistoty v soudobém demokratickém právním státě“ na Právnické fakultě univerzity Karlovy v Praze. Všechny zmíněné texty, jakož i další drobnější práce, ze kterých jsem vycházel, jsou výrazně přepracovány a revidovány.

Résumé

The book *Looking for a Story: The Narrative Turn in Law* offers an alternative view on law, its social context and legal methodology. I emphasize that it is meant to be an alternative view and that its purpose is not to replace standard ways of analyzing law, but rather to offer something more. The main axis of this text is the narrative method that brings into legal theory the narrative turn that influenced all the social sciences and humanities in the 20th century. This is the reason why so much space of this text is dedicated to approaches towards art and works-of-art analysis.

The starting point of this text is the claim that fiction and other literature and art may offer useful ways how to see the basic issues of law. This is the main reason why I have chosen to deal with the institutional overview of the Law and literature movement in the introductory chapters. Law and literature represents a connection of law and literature that results in a claim that lawyers may learn a lot by reading: How to compose the judicial decisions, the description of facts but also how to see through some of the obstacles that language may pose to them. Language may not always be understood only as something that only signifies but as something that enriches the signified itself. This influences the legitimization of the whole legal system – because of some of the narratives that we tend to connect with the legal system (for example the legal system as the protector of freedom) may the law be better accepted. A part of this issue is also the role of legal imagination as a way to see and understand the abstract world of legal norms and legal institutions.

Literature offers more. One of the focuses of literary theory is interpretation. Its methods and techniques may be used as additions to the classic legal methodology. Its basis is an acceptance of a thesis that law is a special type of literature (special type of a text). Only then we can ask who is the author, what role does the context have in legal interpretation and how much in legal interpretation is actually a matter of those who interpret (the addressees, the readers). In both types of interpretation, legal and literary, it is important to deal with the issue of objectivity of interpretation and its relationship to the authority.

One of the issues of the law and literature movement is narrativity. It understands narrative as a method that enables description of reality in its uniqueness. Given the fact that narrative has a fixed structure, a partial objectivity of this methodological approach may be reached. Especially when we consider that one of the tools lawyers have at hand is persuasion. Narratives then represent a means of persuasion. The next method used is the method of deconstruction – a counter-method that enables us to see through the narratives that may obscure the true nature of things. I have also focused on a so called overinterpretation that is, an exaggerated, ornamental way of interpretation, which uses highly specific methods of interpretation and thus may lead to obscuring the basic meaning of the text. Sometimes an appropriate interpretation is enough; even with its drawbacks and shortcomings may offer a basic and comprehensible approach to interpretation of texts.

Literature is not the only source of inspiration for a science. This is the reason why I have focused also on music, theatre and film. In theatrical or musical performances, the

audience's expectations must be taken into account. Similar observations may be made with respect to the law where it is important to consider the particular community of given interpretation and possible expectations. Film narrative is different, but given its influence on the society it may be interesting to use some of the means of meaning communication. This is also the space of narratives and their communication. Because of the partial focus on legal interpretation, I have included the chapter on standard use of language. Even though I believe that within the legal sphere, standard language should be used, I am convinced that because of some of its specifics, the use of so called cultivated language should be sometimes accepted.

I offer this text as a point of view on new possibilities of legal analysis and interpretation. I see law as a social phenomenon, which is the reason the sociological understanding of law prevails in this text. However, I do not wish to claim this is the only way to analyze law. But it is a way that may be a very useful addition to standard ways of legal analysis.

Jmenný rejstřík

A

Aarnio, Aulis.....	41
Abel, Richard L.....	84
Adorno, Theodor W.....	43
Althusser, Louis.....	107
Anderson, Jerry L.....	98
Austin, John L.....	95

B

Balkin, Jack M.....	107, 108, 109, 110, 118, 123
Balzac, Honoré de.....	14
Bańkowski, Zenon.....	98
Bárány, Eduard.....	46
Barthes, Roland.....	9, 20, 67, 75, 91, 96
Benjamin, Walter.....	75
Berger, Peter Ludwig.....	69
Binder, Guyora.....	16, 24, 91, 99
Blomquist, Robert F.....	111, 112
Borgeš, Jorge Luis.....	126
Bourdieu, Pierre.....	9, 21, 39, 40, 58, 73, 107, 137
Bradshaw, Ian.....	86
Brooks, Peter.....	13, 75, 83, 88, 91
Bruner, Jérôme Seymour.....	83, 88
Burke, Peter.....	126

C

Camus, Albert.....	37
Capa, Robert.....	86
Čapek, Karel.....	37
Cardozo, Benjamin Nathan.....	15, 17, 29, 128
Caudill, David S.....	81
Čaudej, Jevgenij.....	86
Christie, George C.....	84, 95
Cornell, Drucilla.....	37
Cover, Robert.....	6, 65, 66, 67, 68, 76
Cvrček, Václav.....	131

D

Denver, John.....	124
Derrida, Jacques 31, 55, 68, 105, 106, 107, 108, 110, 111, 115	
Deutsch, Jan G.....	37
Dickens, Charles.....	14
Difthey, Wilhelm.....	78
Douglas, Lawrence.....	125
Doyle, Arthur Ignatius Conan.....	14
Druckmüller, Miloslav.....	85
Dumas, Alexandre starší.....	14
Durkheim, Émile.....	21, 22
Dworkin, Ronald.....	12, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 78

E

Easterbrook, Frank Hoover.....	104
Eco, Umberto.....	8, 9, 41, 55, 57, 106, 113, 115, 122
Elkins, James R.....	128
Engel, David M.....	77
Ewald, William.....	22

F

Felstiner, William L. F.....	84
Fish, Stanley.....	50, 51, 56, 60
Fiske, John.....	84, 87, 99
Fiss, Owen M.....	61, 62, 63, 64
Foucault, Michel.....	19, 20, 31, 32, 33, 34, 45, 63, 80, 121
Frye, Northrop.....	91
Fuller, Lon Luvois.....	36

G

Gadamer, Hans Georg.....	119, 122
Geertz, Clifford.....	7, 23, 70, 72, 73, 88
Giddens, Anthony.....	39
Glass, Arthur.....	52
Goldstein, Tom.....	72
Gordon, Robert, W.....	59
Greenawalt, Kent.....	25
Griffiths, Frances.....	86

H

Hall, Stuart.....	44, 50
Havránek, Bohuslav.....	135
Hillis Miller, Joseph.....	77, 83
Hirsch, Eric Donald jr.....	30
Holländer, Pavel.....	131
Holmes, Oliver Wendell jr.....	90, 123
Holmes, Oliver Wendell sr.....	85
Horáková, Mílada.....	94
Horkheimer, Max.....	43
Horyna, Břetislav.....	23

J

Jakobson, Roman.....	136
----------------------	-----

K

Kafka, Franz.....	37
Kamir, Orit.....	126, 127
Kennedy, Duncan.....	44, 46, 47, 64
Knapp, Viktor.....	130, 131
Kotásek, Josef.....	109
Kuhn, Thomas S.....	82
Kuykendall, Mae.....	92, 93

L

Latour, Bruno.....	99
Le Goff, Francois.....	18, 20, 21
Leskov, Nikolaj Semjonovič.....	75
Levinson, Sanford.....	118, 122, 123
Lieberman, Jethro.....	72
Llewellyn, Karl Nickerson.....	53
Luckmann, Thomas.....	69
Lyotard, Jean-François.....	89, 100, 102, 103, 137

M

MacIntyre, Alasdair.....	39, 80
MacKinnon, Catharine A.....	8, 110
Macur, Josef.....	101
Marcelli, Miroslav.....	96
Mathesius, Vilém.....	135
McLuhan, Marshall.....	62, 121
Michaels, David.....	70
Michaels, Walter Benn.....	45
Mills, Charles Wright.....	24
Mnookin, Jennifer L.....	85
Morawski, Lech.....	19
Mumler, William H.....	86

N

Norris, Luke.....	76, 81, 89, 90
-------------------	----------------

O

Ochrana, František.....	78
Ortega y Gasset, José.....	82

P

Patterson, Dennis.....	103
Polčák, Radim.....	111
Posner, Richard A.....	16, 17, 82, 90, 128
Příběh, Jiří.....	19, 20, 32, 105

R

Ricoeur, Paul.....	80
Riffaterre, Michael.....	99
Roermund van, G.C.G.J. (Bert).....	40, 78, 84, 88
Rorty, Richard.....	80, 102, 104, 114, 115, 123
Ryška, Michal.....	93

S

Sarat, Austin.....	
Sassure, Ferdinand de.....	
Saussure, Ferdinand de.....	
Scheppete, Kim Lane.....	
Shakespeare, William.....	49,
Sherwin, Richard K.....	
Sieyès, Emmanuel-Joseph.....	
Silbey, Jessica.....	
Sobek, Tomáš.....	

T

Tait, Allison.....	76, 81
Tamanaha, Brian Z.....	
Todorov, Tzvetan.....	55

U

Umphrey, Martha M.....	
Unger, Roberto Mangabeira.....	

V

Vattimo, Gianni.....	
Večeřa, Miloš.....	
Viewegh, Michal.....	
von Hardenberg, Georg Friedrich Philipp (Novalis).....	

W

Ward, Ian.....	
Watson, Alan.....	
Weber, Max.....	
Weinberger, Ota.....	
Weisberg, Robert.....	16, 24,
West, Robin.....	13, 25,
White, Hayden.....	81,
White, James Boyd.....	16, 17, 26, 27, 29, 30, 59,
Wigmore, John Henry.....	14, 15, 17, 2
Williams, Joan.....	
Winter, Steven L.....	
Wintz, Jan.....	
Wittgenstein, Ludwig.....	1
Wright, Elsie.....	

Z

Zamboni, Mauro.....	
Žižek, Slavoj.....	

Bibliografie

- AARNIO, AULIS. *Essays on the Doctrinal Study of Law*. Heidelberg: Springer, 2011.
- ADORNO, THEODOR W., a MAX HORKHEIMER. *Dialectic of Enlightenment*. London: Verso, 2008.
- ALEXY, ROBERT. *Pojem a platnost práva*. Bratislava: Kalligram, 2009.
- ALTHUSSER, LOUIS. *Essays on Ideology*. London: Verso, 1984.
- ANDERSON, BENEDICT. *Představy společnosti: Úvahy o původu a šíření nacionalismu*. Překlad: Petr Fantys. Praha: Karolinum, 2008.
- ANDERSON, JERRY L. „Law School Enters the Matrix: Teaching Critical Legal Studies.“ *Journal of Legal Education*, 2004, 54. vyd.: 201-215.
- ANDRÉ, SYLVIE. „Droit et Semiotique: La Coherence Narrative.“ *Victoria University of Wellington Law Review*, 2011, roč. 42, č. 2: 331-341.
- AUSTIN, JOHN LANGSHAW. *Jak udělat něco slovy*. Praha: FILOSOFIA, 2000.
- BALKIN, JACK M. „The promise of Legal Semiotics.“ *Texas Law Review*, 1991, roč. 69, č. 7: 1831-.
- BALKIN, JACK M., and SANFORD LEVINSON. "Interpreting Law and Music: Performance Notes on "The Banjo Serenader" and "The Lying Crowd of Jews."." *Cardozo Law Review*, 1999.
- BALL, MILNER S. „The Play's the Thing: An Unscientific Reflection on Courts under the Rubric of Theater.“ *Stanford Law Review*, 1975, 28. vyd.: 81-115.
- BAŃKOWSKI, ZENON. *Living Lawfully: Love In Law and Law in Love*. Dordrecht: Kluwer Academics Publishers, 2001.
- BÁRÁNY, EDUARD. *Pojmy dobrého práva*. Bratislava: Eurokódex, 2007.
- BARŠA, PAVEL, a JOSEF FULKA. *Michel Foucault. Politika a estetika*. Praha: Dokořán, 2005.
- BARTHES, ROLAND. *Image Music Text*. London: Fontana Press, 1977.
- *Mytologie*. Překlad: Josef Fulka. Praha: Dokořán, 2004.
- BARTHES, ROLAND. „Úvod do strukturální analýzy vyprávění.“ V *Znak, struktura, vyprávění. Výbor z prací francouzského strukturalismu*, autor: Petr Kyloušek, 9-43. Brno: HOST, 2002.
- BAUDRILLARD, JEAN. *Simulacra and Simulation*. Překlad: Sheila Faria Glaser. Ann Arbor: University of Michigan Press, 1994.
- BAUMAN, ZYGMUNT. *Modernita a holokaust*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003.
- BENJAMIN, WALTER. *Illuminations*. New York: Random House, 1988.
- BENJAMIN, WALTER. „Umělecké dílo ve věku své technické reprodukovatelnosti.“ V *Literárněvědné studie*, autor: Walter Benjamin, překlad: Martin Ritter. Praha: OIKOYMENH, 2009.
- BERGER, PETER, L, a THOMAS LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality*. Překlad: Jiří Svoboda. Brno: CDK, 2001.
- BINDER, GUYORA, a ROBERT WEISBERG. *Literary Criticism of Law*. Princeton: Princeton University Press, 2000.
- BLOMQUIST, ROBERT F. „Overinterpreting Law.“ *Valparaiso University Legal Studies Research Paper No. 11-01 (SSRN)*. 22. 2. 2011. <http://ssrn.com/abstract=1766766> (přístup získán 23. 7. 2012).
- BOND, CYNTHIA D. „Laws of Race/Laws of Representation: The Construction of Race and Law in Contemporary American Film.“ *Texas Review of Entertainment & Sports Law*, 2010, 11. vyd.: 219-265.
- BORGES, JORGE L. *Nesmrtelnost*. Praha: Hynek, 1999.
- BOUDON, RAYMOND. *Bída relativismu*. Praha: Slon, 2012.

- BOURDIEU, PIERRE. *Language and Symbolic Power*. Cambridge: Polity Press, 1991.
- *Nadvláda mužů*. Praha: Karolinum, 2000.
- *Pravidla umění: Vznik a struktura literárního pole*. Brno: Host, 2010.
- *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 1998.
- BOURDIEU, PIERRE. „The Forms of Capital.“ V *Readings in Economic Sociology*, autor: Nicole Woolsey Biggart, 280-291. Oxford: Blackwell, 2002.
- „The Force of Law: Toward a Sociology of the Juridical Field.“ *The Hastings Law Journal*, 1987, roč. 38, č. 5: 814-854.
- *The Rules of Art: Genesis and Structure of the Literary Field*. Stanford: Stanford University Press, 1995.
- BROOKS, PETER. „Narrativity of the Law.“ *Law and Literature*, 2002, roč. 14, č. 1: 1 - 10.
- „Narrative Transactions – Does the Law Need a Narratology?“ *Yale Journal of Law and Humanities*, 2006, roč. 18, č. 1: 1-28.
- BRUDNEER, ALAN. „The Ideality of Difference: Toward Objectivity in Legal Interpretation.“ *Cardozo Law Review*, 1990, roč. 11, č. 5-6: 1133-1210.
- BRUNER, JEROME. „The Narrative Construction of Realit.“ *Critical Inquiry*, 1991, roč. 18, č. 1: 1-21.
- BURKE, PETER. *Společnost vědění*. Praha: Karolinum, 2007.
- CARDOZO, BENJAMIN. „Law and Literature.“ *Yale Law Journal*, 1939, roč. 48, č. 3: 489-507.
- CARTY, ANTHONY. *Post-modern Law: Enlightenment, Revolution and the Death of Man*. Edinburgh: Edinburg University Press, 1990.
- CAUDILL, DAVID S. *Stories about science in law: literary and historical images of acquired expertise*. Farnham: Ashgate, 2011.
- COLLINS, HUGH. *Marxism and Law*. Princeton: Princeton University Press, 2000.
- CONTI, DELIA B. „Narrative Theory and the Law: A Rhetorican’s Invitation to the Legal Academy.“ *Duquesne Law Review*, 2001, roč. 39, č. 2: 457-476.
- CORNELL, DRUCILLA. „From the Lighthouse: The Promise of Redemption and the Possibility of Legal Interpretation.“ *Cardozo Law Review*, 1990, roč. 11, č. 5-6: 1687-1714.
- COVER, ROBERT. „Folktales of Justice: Tales of Jurisdiction.“ *Capital University Law Review*, 1985, 14. vyd.: 179-203.
- „The Bonds of Constitutional Interpretation: Of the Word, the Deed, and the Role.“ *Georgia Law Review*, 1986, 20. vyd.: 815-.
- „The Supreme Court, 1982 Term - Foreword: Nomos and Narrative.“ *Harvard Law review*, 1983, roč. 97, č. 1: 4-68.
- „Violence and the Word.“ *Yale Law Journal*, 1986, 95. vyd.: 1601-1629.
- CVRČEK, VÁCLAV. „Spisovnost a její zdroje.“ *Slovo a slovesnost*, 2006, roč. 67, č. 1: 46-61.
- DENVIR, JOHN. *Legal Reelism: Movies as Legal Texts*. Champaign: University of Illionis Press, 1996.
- DERRIDA, JACQUES. *Násilí a metafyzika*. Překlad: Jiří Pechar. Praha: Filosofia, 2002.
- *Síla zákona - "Mystický základ autority"*. Překlad: Miroslav Petříček. Praha: OIKOYMENH, 2002.
- DERRIDA, JACQUES. „Some statements and truisms about neologisms, newisms, postisms, parasitisms, and other small seismisms.“ V *The States of "Theory": History, Art, and Critical Discourse*, autor: DAVID CARROLL, 63-94. New York : Columbia University Press, 1990.
- *Texty k dekonstrukci*. Překlad: Miroslav jr. Petříček. Bratislava: Archa, 1993.
- DERSHOWITZ, ALAN M. *Rights from Wrongs*. New York: Basic Books, 2004.

- DEUTSCH, JAN G. „Law as Metaphor: A Structural Analysis of Legal Process.“ *The Georgetown Law Journal*, 1978, roč. 66, č. 6: 1339-1348.
- DILTHEY, WILHELM. *Život a dejinné vedomie*. Praha: Pravda, 1980.
- DURKHEIM, Émile. *Společenská dělba práce*. Překlad: Pavla Doležalová. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004.
- DWORKIN, RONALD. *A Matter of Principle*. Cambridge: Harvard University Press, 1985.
- DWORKIN, RONALD. „How Law is Like Literature.“ V *Law and literature: text and theory*, autor: Lenora Ledwon, 29-46. New York: Garland Publishing, 1996.
- . *Justice for Hedgehogs*. Cambridge: Belknap Press of Harvard University Press, 2011.
- . *Law's Empire*. Oxford: Hart Publishing, 1998.
- . „Law as Interpretation.“ *Texas Law Review*, 1982, roč. 60, č. 3: 527-550.
- EASTERBROOK, FRANK HOOVER. „Text, History, and Structure in Statutory Interpretation.“ *Harvard Journal of Law and Public Policy*, 1994, roč. 17, č. 1: 61-70.
- ECO, UMBERTO. „Interpretation and Overinterpretation: World, History, Texts.“ *The Tanner Lectures on Human Values*. 7. a 8. 3. 1990. http://tannerlectures.utah.edu/lectures/documents/Eco_91.pdf (přístup získán 23. 8. 2012).
- . *Lector in fabula. Role čtenáře aneb Interpretační kooperace v narativních textech*. Praha: Academia, 2010.
- . *Meze interpretace*. Překlad: Nagy Ladislav. Praha: Karolinum, 2004.
- . *Skeptikové a těšitelé*. Praha: Svoboda, 1995.
- . *Teorie sémiotiky*. Praha: Argo, 2009.
- . *The Role of the Reader: Explorations of the Semiotics of Text*. Bloomington: Indiana University Press, 1981.
- ELKINS, JAMES R. „Reading/Teaching Lawyer Films.“ *Vermont Law Review*, 2004, 28. vyd.: 813-879.
- ENGEL, DAVID M. „Origin Myths: Narratives of Authority, Resistance, Disability, and the Law.“ *Law and Society Review*, 1993, roč. 27, č. 4.: 785-826.
- ERICSON, RICHARD V. „Mass Media, Crime, Law, and Justice. An Institutional Approach.“ *The British Journal of Criminology*, 1991, roč. 31, č. 3.: 219-249.
- ERML, RICHARD. „Jak hrát Shylocka po holocaustu?“ *Divadelní noviny*. 2. květen 2000. <http://host.divadlo.cz/noviny/archiv/cislo9/strana2.html> (přístup získán 28. únor 2012).
- EWALD, WILLIAM. „Comparative Jurisprudence (II): The Logic of Legal Transplants.“ *The American Journal of Comparative Law*, 1995, 43. vyd.: 489-510.
- FAJKUS, BŘETISLAV. *Filosofie a metodologie vědy*. Praha: Academia, 2005.
- FEIGENSON, NEAL, a RICHARD K. SHERWIN. „Thinking beyond the Shown: Implicit Inferences in Evidence and Argument.“ *Law, Probability and Risk*, 2007, roč. 6, č. 1-4: 295-310.
- FELSTINER, WILLIAM L.F., RICHARD ABEL, a SARAT AUSTIN. „The Emergence and Transformation of Disputes: Naming, Blaming, Claiming“ *Law and Society Review*, 1980 – 1981, roč. 15, č 3/4 : 631-654.
- FISH, STANLEY. *Is There a Text in This Class? The Authority of Interpretive Communities*. Cambridge: Harvard University Press, 1980.
- . „Working on the Chain Gang: Interpretation in Law and Literature.“ *Texas Law Review*, 1982, roč. 60, č. 3: 551-568.
- . „Wrong Again.“ *Texas Law Review*, 1983, roč. 62, č. 2: 299-316.
- FISKE, JOHN. *Introduction to communication studies*. London: Routledge, 2002.
- . „Admissible Postmodernity: Some Remarks on Rodney King, O.J. Simpson, and Contemporary Culture.“ *University of San Francisco Law Review*, 1996, roč. 30, č. 2: 917-930.

- FISS, OWEN M. „Objectivity and Interpretation.“ *Stanford Law Review*, 1982, 34. vyd.: 739-763.
- FITZPATRICK, PETER. *The Mythology of Modern Law*. London: Routledge, 1992.
- FOUCAULT, MICHEL. *Archeologie vědění*. Praha: Herrmann & synové, 2002.
- . *Dějiny sexuality I. – Vůle k vědění*. Praha: Herrmann & synové, 1999.
- . *Diskurs Autor Genealogie. Tři studie*. Překlad: Petr Horák. Praha: Svoboda, 1994.
- . *Dohlížet a trestat: Kniha o zrodu vězení*. Překlad: Čestmír Pelikán. Praha: Dauphin, 2000.
- . *Je třeba bránit společnost*. Praha: FILOSOFIA, 2005.
- . *Myšlení vnějšku*. Praha: Herrmann a synové, 1996.
- . *Slová a věci*. Bratislava: Kalligram, 2000.
- FOUCAULT, MICHEL. „Truth and Judicial Forms.“ V *Power*, autor: James D. Faubion, 1-89. London: Penguin Books, 2000.
- FRANK, MANNFRED. *Co je neostrukturalismus?* Překlad: Miroslav Petříček. Praha: Sofis, 2000.
- FULLER, LON L. „Legal Fictions.“ *Illinois Law Review*, 1930, roč. 25, č. 4: 363-399.
- GADAMER, HANS GEORG. *Pravda a metoda I. Nárys filosofické hermeneutiky*. Praha: Triáda, 2010.
- GEAREY, ADAM. „Outlaw Blues: Law in the Songs of Bob Dylan.“ *Cardozo Law Review*, 1999, roč. 20, č. 5-6: 1402-1422.
- GEERTZ, CLIFFORD. *Interpretation of Cultures*. New York: Basic Books, 1973.
- . *Interpretace kultur*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000.
- . *Local Knowledge: Further Essays in Interpretive Anthropology*. New York: Basic Books, 1983.
- GIDDENS, ANTHONY. *The Consequences of Modernity*. Stanford: Stanford University Press, 1990.
- GIES, LIEVE. *Law and the Media: The Future of an Uneasy Relationship*. Oxon: Routledge - Cavendish, 2008.
- GIVEN, DAVID M. „Interview with Frank Zappa.“ *Entertainment and Sports Lawyer*, 1991, roč. 9, č. 2: 9-12.
- GLASS, ARTHUR. „Dworkin, Fish and Legal Practice.“ *Bulletin of the Australian Society of Legal Philosophy*, 1986, roč. 10, č. 2: 203-224.
- GOLDSTEIN, TOM, a JETHRO K. LIEBERMAN. *The Lawyer's Guide to Writing Well*. 2. vydání. Berkeley: University of California Press, 2002.
- GORDON, ROBERT W. „Unfreezing Legal Reality: Critical Approaches to Law.“ *Florida State University Law Review*, 1987, 15. vyd.: 195 - 220.
- GORDON, ROBERT W. „Historicism in Legal Scholarship.“ 90, č. 5 (1981): 1017 - 1056.
- GRABARCZYK, PIOTR, a TOMASZ STEMPOWSKI. *Prawo w filmie*. Warszawa: C. H. Beck, 2009.
- GREENAWALT, KENT. *Law and Objectivity*. New York: Oxford University Press, 1992.
- HALL, STUART. „Encoding/Decoding.“ V *Culture, Media, language*, autor: Stuart Hall, Dorothy Hobson, Andrew Lowe, & Paul Willis, 117-127. London: Routledge, 2005.
- . „Znovunalezení „ideologie“: Návrat potlačeného zpět do mediálních studií.“ *Mediální studia*, 2007, roč. 2, č. 1: 68-78.
- HAVRÁNEK, BOHUSLAV. „Úkoly spisovného jazyka a jeho kultura.“ V *Spisovná čeština a jazyková kultura*, autor: Pražský linguistický kroužek. Praha: Melantrich, 1932.
- HERMANN, DONALD H. J. „A Structuralist Approach to Legal Reasoning.“ *Southern California Law Review*, 1975, roč. 48, č. 5: 1131-1195.
- . „Phenomenology, Structuralism, Hermeneutics, and Legal Study: Applications of Contemporary Continental Thought to Legal Phenomena.“ *University of Miami Law review*, 1982, roč. 36, č. 3: 379-410.

- HILLIS MILLER, JOSEPH. „Narativ.“ *Aluze*, 2008, roč. 12, č. 1: 30-39.
- HILSKÝ, MARTIN. *Shakepeare a jeviště svět*. Praha: ACADEMIA, 2010.
- HIRSCH, ERIC DONALD JR. „The Politics of Theories of Interpretation.“ *Critical Inquiry*, 1982, roč. 9, č. 1: 235-247.
- HLOUCH, LUKÁŠ. *Teorie a realita právní interpretace*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011.
- HOLLÄNDER, PAVEL. *Filosofie práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006.
- HOLMES, OLIVER WENDELL. *Common Law*. Boston: Little, Brown, and Company, 1881.
- . „The Path of the Law.“ *Harvard Law Review*, 1897, roč. 10, č. 8: 457-478.
- HOLMES, OLIVER WENDELL SR. „The Stereoscope and the Stereograph.“ *The Atlantic Magazine*. červen 1859. <http://www.theatlantic.com/magazine/archive/1859/06/the-stereoscope-and-the-stereograph/3361/> (přístup získán 7. 8 2012).
- HORYNA, BŘETISLAV. *Dějiny rané romantiky*. Praha: Vyšehrad, 2005.
- HUTCHINSON, ALLAN C., a PATRICK MONAHAN. „Law, Politics, and the Critical Legal Scholars: The Unfolding Drama of American Legal Thought.“ *Stanford Law Review*, 1984, roč. 36, č. 1/2: 199-245.
- CHARTIER, GARY. „Righting Narrative: Robert Chang, Poststructuralism, and the Possibility of Critique.“ *UCLA Asian Pacific American Law Journal*, 2001, roč. 7, č. 1: 105-132.
- CHASE, CYNTHIA. „Deconstruction as the Possibility of Justice: the Critical Function of the Concept of Democracy.“ *Cardozo Law Review*, 1989, roč. 11, č.5-6 : 1719-1722.
- CHRISTENSON, GORDON A. „Thinking Things, Not Words: Irvin Rutter's Pragmatic Jurisprudence of Teaching.“ *University of Cincinnati Law Review*, 1993, roč. 61, č. 4: 1281-1302.
- CHRISTIE, GEORGE C. *The Notion of an Ideal Audience in Legal Argument*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2010.
- IHERING VON, RUDOLF. *Law as Means to an End*. Boston: Boston Book Company, 1913.
- ISER, WOLFGANG. *Jak se dělá teorie*. Praha: Karolinum, 2009.
- JAKOBSON, ROMAN. „O dnešním brusičství českém.“ V *Spisovná čeština a jazyková kultura*, autor: Pražský lingvistický kroužek. Praha: Melantrich, 1932.
- KAIRYS, DAVID. *The Politics Of Law: A Progressive Critique*. New York: Basic Books, 1998.
- KAMIR, ORIT. „Why ‘Law-and-Film’ and What Does it Actually Mean? A Perspective.“ *Journal of Media & Cultural Studies*, 2005, 19. vyd.: 255-278.
- KELSEN, HANS. „On the Theory of Legal Interpretation.“ *Legal Studies*, 1990: 127 - 135.
- KENNEDY, DUNCAN. „A Left Phenomenological Critique of the Hart/Kelsen Theory of Legal Interpretation.“ V *Problemas contemporáneos de la filosofía del derecho*, autor: Enrique Cáceres. Ciudad de México: Universidad Nacional Autónoma de México, 2005.
- . „A Semiotics of Critique.“ *Cardozo Law Review*, 2001, 22. vyd.: 1147-1190.
- . *Legal Education and the Reproduction of Hierarchy. A Polemic against the System*. New York: New York University Press, 2004.
- KERRUISH, VALERIE. *Jurisprudenc as Ideology*. London: Routledge, 1991.
- KNAPP, VIKTOR. „Právní pojmy a právní terminologie (Právní pojmosloví a názvosloví).“ *Státní správa: Bulletin ústavu státní správy v Praze*, 1978, č. 4.
- KOCOUREK, ALBERT. „John Henry Wigmore.“ *The Green Bag*, 1912, roč. 24, č. 1: 3-7.
- KUHN, THOMAS S. *Struktura vědeckých revolucí*. Praha: OIKOYMENH, 1997.
- KUYKENDALL, M. „No Imagination: The Marginal Role of Narrative in Corporate Law.“ *Buffalo Law Review*, 2007, roč. 55, č. 2: 537-612.

- LANE, JESSICA. „The Poetics of Legal Interpretation.“ *Columbia Law Review*, 1987, roč. 87, č. 1: 197-216.
- LE GOFF, Francois. *Středověká imaginace*. Překlad: Irena Murasová. Praha: Argo, 2005.
- LÉVINAS, EMMANUEL. *Totalita a nekonečno (esej o exterioritě)*. Překlad: Miroslav jr Petříček, & Jan Sokol. Praha: OIKOYMENH, 1997.
- LEVINSON, SANFORD. „Law as Literature.“ *Texas Law Review*, 1982, roč. 60, č. 3: 373-404.
- LÉVI-STRAUSS, CLAUDE. *Mythologica I - Syrové a vařené*. Překlad: Jindřich Vacek. Praha: Argo, 2006.
- LITOWITZ, DOUGLAS E. „Gramsci, Hegemony and the Law.“ *Brigham Young University Law Review*, 2000, č. 2: 515-552.
- . *Postmodern Philosophy and Law*. Lawrence: University Press of Kansas, 1999.
- LLEWELLYN, KARL N. *The Common Law Tradition. Deciding Appeals*. Boston: Little Brown and Company, 1960.
- LONG, ALEX B. „[Insert Song Lyrics Here]: The Uses and Misuses of Popular Music Lyrics in Legal Writing.“ 2007
<http://law.bepress.com/cgi/viewcontent.cgi?article=7448&context=expresso> (přístup získán 2. 5 2011).
- LUHMANN, NIKLAS. „Law as Social System.“ *Northwestern University Law Review*, 1988 roč. 83, č. 1-2: 136-150.
- LUKÁCS, GEORG. „Reification and the Consciousness of the Proletariat.“ V *Cultura Theory - An Anthology*, autor: Imre Szeman, & Timothy Kaposy, 172-187. Oxford: Blackwell-Wiley, 2011.
- LYOTARD, JEAN-FRANÇOIS. *O postmodernismu*. Překlad: Jiří Pechar. Praha: Filosofia 1993.
- MACAULAY, STEWART. „Images of Law in Everyday Life: the Lessons of School Entertainment, and Spectator Sports.“ *Law and Society Review*, 1987, 21. vyd.: 185-218.
- MACINTYRE, ALASDAIR. „Theories of Natural Law in the Culture of Advanced Modernity.“ V *Common Truths: New Perspectives on Natural Law*, autor: Edward B McLean. Wilmington: ISI Books, 2000.
- MACKINNON, CATHARINE A. *Are Women Human? And other international Dialogues*. Cambridge : Harvard University Press, 2009.
- MACKINNON, CATHARINE A. „Law's Stories as Reality and Politics.“ V *Law's Stories Narrative and Rhetoric in the Law*, autor: PETER BROOKS, & PAUL GERWITZ 232-237. New Haven: Yale University Press, 1996.
- MARŠÁLEK, PAVEL. *Právo a společnost*. Praha: Auditorium, 2008.
- MASSARO, TONI, M. „Empathy, Legal Storytelling, and the Rule of Law: New Words, Old Wounds?“ *Michigan law Review*, 1989: roč. 87, č. 8, s. 2099-2127.
- MATHESIUŠ, VILÉM. „O požadavku stability ve spisovném jazyce.“ V *Spisovná čeština a jazyková kultura*, autor: Pražský lingvistický kroužek. Praha: Melantrich, 1932.
- MCLUHAN, MASHALL. *Člověk, média a elektronická kultura*. Brno: Jota, 2000.
- . *Jak rozumět médiím*. Praha: Odeon, 1991.
- MERTON, ROBERT KING. *On Social Structure and Science*. Chicago: University of Chicago Press, 1996.
- MICHAELS, WALTER BENN. „Is There a Politics of Interpretation?“ *Critical Inquiry*, 1982 roč. 9, č. 1: 248-258.
- MILLS, CHARLES WRIGHT. *Sociologická imaginace*. Praha: SLON: Sociologick nakladatelství, 2002.

- MINDA, GARY. „Jurisprudence at Century's End.“ *Journal of Legal Education*, 1993, roč. 43, č. 1: 27-59.
- . *Postmodern Legal Movements – Law and Jurisprudence at Century's End*. New York: New York University Press, 1995.
- MINKKINEN, PANU. *Sovereignty, Knowledge, Law*. London: Routledge, 2011.
- MIROSLAV, MARCELLI. *Prípád Barthes*. Bratislava: Kalligram, 2001.
- MNOOKIN, JENNIFER L. „The Image of Truth: Evidence and the Power of Analogy.“ *Yale Journal of Law and Humanities*, 1998, roč. 10, č. 1: 1 – 74.
- MORAWSKI, LECH. *Co może dać nauce prawa postmodernizm?* Toruń: Dom Organizatora, 2001.
- MORLEY, DAVID. „Texts, Readers, Subjects.“ V *Culture, Media, Language*, autor: Stuart Hall, Dorothy Hobson, Andrew Lowe, & Paul Willis, 154-165. London: Routledge, 2005.
- MURRAY, JAMES E. „Understanding Law as Metaphor.“ *Journal of Legal Education*, 1984, roč. 34, č. 4: 714-730.
- MUSIL, ROBERT. *Muž bez vlastností*. Praha: Argo, 2008.
- NESTERUK, JEFFREY. „Corporate Theory and the Role of Narrative.“ *Michigan State Law Review*, 2009, roč. 2009, č. 4: 933-946.
- OCHRANA, FRANTIŠEK. *Metodologie vědy. Úvod do problému*. Praha: Karolinum, 2009.
- ORTEGA Y GASSET, JOSÉ. „Notes on Novel.“ V *Theory of the Novel: A Historical Approach*, autor: MICHAEL MCKEON, 294-316. Baltimore: The John Hopkins University Press, 2000.
- PALCOVÁ, ZDENA. „Spisovný standard jazyka v mluvené komunikaci.“ Autor: Spisovná čeština a jazyková kultura 1993. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 1995.
- PATTERSON, DENNIS. „Postmodernism/Feminism/Law.“ *Cornell Law Review*, 1992, roč. 77, č. 2: 254-317.
- . *Law & Truth*. New York: Oxford University Press, 1996.
- PEREGRIN, JAROSLAV. *Logika ve filosofii, filosofie v logice*. Praha: Herrmann a synové, 1992.
- PETRUSEK, MILOSLAV. „Zygmunt Bauman: „tropika diskursu“, slovo o pop-kultuře a spotřební společnosti epochy „tekuté modernity“.“ *Sociologický časopis*, 2010, roč. 46, č. 5: 801-820.
- PHILLIPS, ALFRED. *Lawyers' Language: How and Why Legal Language Is Different*. London: Routledge, 2003.
- POIRSON, MARTIAL. „For Extending the Domain of Research between Law, Economics and Literature.“ *Law and Humanities*, 2011: roč. 5, č. 1, s. 165-175.
- POSNER, RICHARD A. „Legal Narratology.“ *The University of Chicago Law Review*, 1997, roč. 64, č. 2: 737-747.
- . „Law and Literature: A Relation reargued.“ *Virginia Law review*, 1986, roč. 72, č. 8: 1351-1392.
- PŘIBÁŇ, JIŘÍ. *Právní symbolismus. O právu, času a evropské identitě*. Praha: Filosofia, 2007.
- . „Foucaultovo pojetí moci, státu a práva.“ *Právník*, 1993, roč. 132, č. 1: 21-31.
- RICOEUR, PAUL. *Čas a vyprávění*. Praha: OIKOYMENH, 2000.
- RIFFATERRE, MICHAEL. „How Do Images Signify?“ *Diacritics*, 1994, roč. 24, č. 1: 2-15.
- . „Descriptive Imagery.“ *Yale French Studies*, 1981, č. 61: 107-125.
- RICHMOND, MICHAEL L. „Law and Popular Music: An Étude in Two Movements.“ *Legal Studies Forum*, 1998, roč. 22, č. 1: 79-98.
- ROERMUND, VAN G. *Law, Narrative and Reality: an essay in intercepting politics*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 1997.

- RORTY, RICHARD. „Pragmatism and Law: A response to David Luban.“ *Cardozo Law Review*, 1996, roč. 18, č. 1: 75-84.
- . *Nahodilost, ironiea solidarita*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1996.
- . *Objectivity, Relativism and Truth*. New York: Cambridge University Press, 1994.
- . „The Banality of Pragmatism and Poetry of Justice.“ *Southern California Law Review*, 1990, roč. 63, č. 6: 1811-1820.
- . „Postmodernist Burgeois Liberalism.“ *The Journal of Philosophy*, 1983, roč. 80, č. 10: 583-589.
- RUSÍNOVÁ, ZDENKA. „Spisovná a obecná čeština.“ V *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 1995.
- RUSSELL, MARGARET M. „Race and the Dominant Gaze: Narratives of Law and Inequality in Popular Film.“ *Legal Studies Forum*, 1991, roč. 15, č. 3: 243-254.
- SARAT, AUSTIN, LAWRENCE DOUGLAS, a MARTHA MERILL UMPHREY. *Law on the Screen*. Stanford: Stanford University Press, 2005.
- SARTOR, GIOVANNI, POMPEU CASANOVAS, MARIA ANGELA BIASIOTTI, a MERITXELL FERNÁNDEZ-BARRERA. *Approaches to Legal Ontologies*. Dordrecht: Springer, 2011.
- SCALIA, ANTONIN. *A Matter of Interpretation*. Princeton: Princeton University Press, 1997.
- . „The Rule of Law as a Law of Rules.“ *The University of Chicago Law Review*, 1989, 56. vyd.: 1175-1188.
- SHAKESPEARE, WILLIAM. *Hamlet*. Překlad: Zdeněk Urbánek. Praha: Orbis, 1966.
- SHERWIN, RICHARD K. „The Narrative Construction of Legal Reality.“ 1994, roč. 18, č. 3, nedatováno: 681-720.
- . „Law Frames: Historical Truth and Narrative Necessity in a Criminal Case.“ *Stanford Law Review*, 1994, roč. 47, č. 1: 39-83.
- . „Picturing Justice: Images of Law & Lawyers in the Visual Media.“ *University of San Francisco Law Review*, 1996, roč. 30, č. 2: 891-901.
- SCHAUER, FREDERICK. „Defining Originalism.“ *Harvard Journal of Law and Public Policy*, 1996, roč. 19, č. 2: 343-346.
- SCHELPELE, KIM L. „Foreword: Telling Stories.“ *Michigan Law Review*, 1989, roč. 87, č. 8: 2073-2098.
- SCHNECK, PETER. *Rhetoric and Evidence*. Berlin: de Gruyter, 2011.
- SCHWARZ, CLAUDIA. „Sentenced to “Storification”: A Trial on Legal Narrative.“ V *Legal Narratives: European Perspectives on U.S. Law in Cultural Context*, autor: Gudrun M. Grabher, & Anna Gamper, 213-235. Wien: Springer, 2009.
- SILBEY, JESSICA. „Patterns of Courtroom Justice.“ *Journal of Law and Society*, 2001, 28. vyd.: 97-116.
- SMEJKALOVÁ, TEREZIE. „Story-Telling in Judicial Discourse.“ *Comparative Linguistics*, 2011, roč. 2011, č. 5 : s. 89 -103.
- SOBEK, TOMÁŠ. *Argumenty teorie práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008.
- . *Právní myšlení. Kritika Moralismu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk., 2012.
- . „Radbruchův mýtus a benthamova formule.“ *Právník*, 2011, roč. 150, č. 2: 128-165.
- SPENCER, HERBERT. *O studiu sociologie*. Praha: Josef Pelcl, za pomoci Spolku českých právníků "VŠEHRD", 1898.
- STACY, HELEN M. *Postmodernism and Law – Jurisprudence in a Fragmenting World*. Burlington : Dartmouth, 2001.

- SULIKOWSKI, ADAM. *Współczesny paradygmat sądownictwa konstytucyjnego wobec kryzysu nowoczesności*. Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2008.
- SVÁK, JÁN. *Súdna moc a moc sudcov na Slovensku / The Judiciary and the Power of Judges in Slovakia*. Bratislava: EUROKÓDEX, 2011.
- ŠEJVL, MICHAL. *Spravedlnost se dělá v posteli*. nedatováno. <http://teorieprava.blogspot.com/2008/11/spravedlnost-se-dl-v-pos> (přístup získán 29. 2 2012).
- . „A State of Free Riders?“ *The Lawyer Quarterly – Supplement to Journal Právnik no. 5/2012*, 2012, roč. 2, č. 2: 117-130.
- . *Vyobcování a vlkodlaci v právu a v mýtech*. nedatováno. <http://leblog.cz/?q=node/292> (přístup získán 29. 2 2012).
- ŠTÍCHA, FRANTIŠEK. „Jaké jsou možnosti a meze české gramatiky?“ V *Možnosti a meze české gramatiky*, autor: František Štícha. Praha: Academia, 2006.
- ŠTÍCHA, FRANTIŠEK. „K pojetí spisovnosti.“ V *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 1995.
- TAIT, ALLISON, a LUKE NORRIS. „Narrative and the Origins of Law.“ *Law and Humanities*, 2011, roč. 5, č. 11: 11-22.
- TAMANAHA, BRIAN Z. *A General Jurisprudence of Law and Society*. New York: Oxford University Press, 2005.
- TODOROV, TZVETAN. „Structural Analysis of Narrative.“ *NOVEL: A Forum on Fiction*, 1969, roč. 3, č. 1: 70-76.
- UNGER, ROBERTO MANGABEIRA. *Passion: An Essay on Personality*. New York: The Free Press, 1984.
- VACKOVÁ, BARBORA., a MÁRTIN ŠKOP. „Jazyk, zkušenost, právní hermeneutika (jako součást vztahu práva a společnosti).“ V *Právo a jeho prostredie*, autor: E. Barány, 204-215. Bratislava: Ústav štátu a práva Slovenskej akadémie vied, 2011.
- VAN'T HOF, JACOBUS HENRICUS. „Imagination in Science.“ *Resonance - Journal of Science Education*, 2007, roč. 12, č. 5: 88-100.
- VATTIMO, GIANNI. *Nihilism and Emancipation. Ethics, Politics and Law*. New York: Columbia University Press, 2004.
- VEČEŘA, MILOŠ. „Diversita a jednota práva.“ *Dny práva - 2008 - Days of Law*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 1329-1341.
- VINCI DA, LEONARDO. *Nápady*. Překlad: Alena Bahníková. Praha: Odeon, 1982.
- VOLEK, JAROMÍR. „Televize a konstrukce ontologického bezpečí.“ *Sociální studia*, 1998: 15-31.
- WARD, IAN. *Introduction to Critical Legal Theory*. London: Cavendish Publishing, 2004.
- . *Kantianism, Postmodernism and Critical Legal thought*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 1997.
- . „On Literary Jurisprudence.“ *Journal of Law and Interdisciplinary Studies*. nedatováno. <http://web.law.und.edu/jlis/essays/wardessay.html> (přístup získán 28. únor 2012).
- . *Shakespeare and the Legal Imagination*. London: Butterworths, 1999.
- WATSON, ALAN. „Legal Change: Sources of Law and Legal Culture.“ *University of Pennsylvania Law Review*, 1983: 1121-1158.
- WEBER, MAX. *Methodology of the Social Sciences*. Glencoe: The Free Press, 1949.
- WEBER, SAMUEL. „Mass Mediaurism: or, Art, Aura, and Media in the Work of Walter Benjamin.“ V *Walter Benjamin: theoretical questions*, autor: David, S Ferris, 27-49. Stanford: Stanford University Press, 1996.
- WEINBERGER, OTA. *Norma a instituce*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1995.

- WEISBERG, RICHARD H. „Wigmore's Legal Novels Revisited: New Resources for the Expansive Lawyer.“ *Northwestern University Law Review*, 1976-1977, roč. 71, č. 1: 17-28.
- WEISBERG, RICHARD H., a KAREN L. KRETSCHMAN. „Wigmore's Legal Novels Expanded: A Collaborative Effort.“ *Maryland Law Forum*, 1977-1978, roč. 7, č. 2: 94-103.
- „Wigmore's Legal Novels Expanded: A Collaborative Effort.“ *New York State Bar Journal*, 1978, roč. 50, č. 2: 122-133.
- WEISBERG, ROBERT, a GUYORA BINDER. „Cultural Criticism of Law.“ *Stanford Law Review*, 1997, roč. 49, č. 5: 1149-1222.
- WEST, ROBIN. „Jurisprudence as Narrative: An Aesthetic Analysis of Modern Legal Theory.“ *New York University Law Review*, 1985, roč. 60, č. 2: 145-211.
- WHITE, HAYDEN. *Tropika diskursu. Kulturně kritické eseje*. Praha: Karolinum, 2010.
- WHITE, JAMES BOYD. „Law and Literature: "No Manifesto".“ *Mercer Law Review*, 1988, roč. 39, č. 3: 739-752.
- „Is Cultural Criticism Possible.“ *Michigan Law Review*, 1986, roč. 84, č. 7: 1373-1388.
- „Law as Language: Reading Law and Reading Literature.“ *Texas Law Review*, 1982, 60. vyd.: 415-446.
- *The Legal Imagination*. Chicago and London: Chicago University Press, 1985.
- *The Legal Imagination*. London: Little Brown, 1973.
- *When Words Lose Their Meaning*. Chicago and London: Chicago University Press, 1985.
- WIGMORE, JOHN HENRY. „A List of Legal Novels.“ *Illinois Law Review*, 1907-1908, 2. vyd.: 574-593.
- „List of One Hundred Legal Novels.“ *Illinois Law Review*, 1922-1923, 17. vyd.: 26-41.
- WILLIAMS, JOAN. „Is Law an Art or a Science? Comments on Objectivity, Feminism and Power.“ *Journal of Gender, Social Policy and the Law*, 1999: roč. 7, č. 2, s. 373-379.
- WINTER, STEVEN L. „The Cognitive Dimension of the Agon between Legal Power and Narrative Meaning.“ *Michigan Law Review*, 1989, roč. 87, č. 8: 2225-2279.
- WINTR, JAN. *Česká parlamentní kultura*. Praha: Auditorium, 2010.
- WITTGENSTEIN, LUDWIG. *Tractatus logico-philosophicus*. Praha: OIKOYMENH, 2007.
- ŽIŽEK, SLAVOJ. *Podkova nade dveřmi*. Praha: Vědecko - výzkumné pracoviště AVU, 2008.